

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. VII. Scientia media attribuit Deo modum concurrenti cum causis liberis, cæcum,, & ignorantem, vagum, & indeterminatum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

versio, neque est Deo libera, nec ab illo impedi-
bilis: Ergo &c. Minor subsumpta probatur. Et
in primis quod talis conversio, juxta principia
Adversariorum, non sit Deo libera, videtur ma-
nifestum, cum illa sit prior omni decreto actuali
& exercitio voluntatis divinæ; & cum scientia
media, quæ circa illam versatur, non sit libera ex
parte subjecti, sed tantum ex parte objecti, ut
docent ejus Assertores. Quod etiam illa non sit à
Deo impediibilis, patet ex dictis, & currit argu-
mentum supra positum: si enim posset à Deo im-
pediri, posset per voluntatem divinam scientia
media falsificari; & sic ante voluntatis decretum,
non erit infallibilis talis scientia, nec necessario
competens Deo, sed dependenter à voluntate sua
libera. Quare ex positione scientiæ mediæ, vel di-
minuitur potentia divina, ejusque supremum do-
minium ac perfecta libertas, circa res conditio-
natè futuras, aut redditur incerta & fallibilis illa
scientia. Concludo igitur (Amice Lector) & ro-
go te cum Augustino libro 1. operis imperfecti
num. 50. *Ne ita de his angustiis exeat, ut fidei
caput perdas, quâ fide primitus in simbolo con-
fitemur, credere nos in Deum Patrem omnipoten-
tem.*

§. VII.

*Scientia media attribuit Deo modum concurrenti
cum causis liberis, cæcum, & ignorantem,
vagam, & indeterminatum.*

155.

Probatur breviter: Quando Deus cognoscit
per scientiam mediam, rem sub conditione
futuram, debet supponere modum agendi suum,
& creaturæ: quandoquidem non potest supponi,
nec cognosci res, ut absolute, vel conditionatè
futura; nisi supponatur habere omnia, quæ sunt,
vel essent necessaria ad existendum; ac, proinde
concursum causæ primæ, sine quo nulla potest
poni actio causæ secundæ, quæ cum sit aliquid
ens per participationem, necessario, & essentia-
liter dependet ab ente per essentiam: Atqui mo-
dus ille concurrenti Dei, præsuppositus à scientia
media, cæcus est, ac ignarus, vagus, confusus, &
indeterminatus: Ergo scientia media Deo mo-
dum concurrenti cum causis liberis cæcum ac ig-
norantem affingit. Major patet, Minor proba-
tur: Modus ille agendi, est concurrere per con-
cursum indifferentem, & sine intentione & voli-
tione alicujus actus, & effectus particularis, cum
sola intentione generali agendi quod voler crea-
tura, quodcumque illud sit, sive bonum, sive ma-
lum, sive amorem, sive odium &c. Sed hoc est
concurrere cæco & ignorantem modo, vagè, & con-
fused, & quasi in incertum; eoque ferè modo quò
piscatores, qui mittunt retia in mare, vel in flu-
men, ignorantes quos pisces apprehendent, & in
suis retibus concludent: an Soleas, vel Rhom-
bos, Thynnos, aut Salmones &c. Ergo scientia
media attribuit Deo modum concurrenti cum
causis liberis, cæcum, & ignorantem, incertum, &
indeterminatum.

156.

Dices cum Suarez libro 1. de concursu Dei cap.
15. Decretum Dei de concurrente cum causis li-
beris, dirigi per scientiam mediam, quâ Deus præ-
videt distinctè & in particulari, quem actum vo-
luntas creata elicitura sit, si in his occasionibus
& circumstantiis occurrentibus præbeat illi suum
concursum.

157.

Sed contra: Hic non agimus de concursu causæ
primæ subsequente ad scientiam mediam, sed de
illo quem talis scientia in signo rationis eam ap-

Atecedenti, in Deo supponit; cum enim sit specu-
lativa, supponit suum objectum, & omnes essen-
tiales dependentias ad illius existentiam requisi-
tas, subindeque concursum causæ primæ, seu de-
cretum & voluntatem concurrenti cum causis se-
cundis: Sed modus ille concurrenti, præsuppo-
situs à scientia media, est cæcus, & ignarus, va-
gus, & indeterminatus; quia exhibetur à Deo
causis liberis, per vagam quandam, confusam, &
generalem applicationem suæ omnipotentiae, ad
cōcurrentem cum voluntate creata ad quodcum-
que voluerit, & nullum tunc intendendo aut cog-
noscendo actum in particulari. Ergo modus ille
concurrenti cum causis liberis, multum derogat
perfectioni divinæ providentiæ, quæ non debet
tendere ad nostros actus liberos in communi, va-
gè, & indeterminatè, sed circa illos in individuo,
distinctè, & in particulari versari: ut docet S. Tho-
mas 3. contra Gent. cap. 89. ubi impugnat erro-
rem Origenis & aliorum, *qui non intelligentes
(inquit S. Doctor) qualiter motum voluntatis
Deus in nobis causare possit, absque præjudicio
libertatis, dixerunt quod providentia non est de
his quæ subsunt libero arbitrio, scilicet de electio-
nibus.*

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: 158.
Juxta sententiam defensorum scientiæ mediæ,
sunt distinguendi duo modi concurrenti causæ
primæ cum secundis: unus cæcus, & ignarus, ca-
sualis, & fortuitus, qui præsupponit ad scien-
tiam mediam, & nullum intellectus iudicium, quo
divina voluntas & omnipotentia ad aliquem ef-
fectum in particulari producendum dirigantur,
supponit; sed modo quodam vago, & quasi in
incertum, tendit in actus voluntatis humanæ, ni-
mirum ad quodcumque voluntas creata elegerit
& voluerit: alter verò prudens & sapiens, ac sup-
ponens prævisionem scientiæ mediæ, & cum de-
liberatione & intentione effectus particularis:
quo nihil absurdius dici potest, nam juxta hunc
modum dicendi, Deus perinde se habet, ac si quis
fagitam ejaculari, aut machinam bellicam veller
displodere per cæcos meatus, dubius quò tendat,
quidve eâ viâ attingat, nisi per fenestram exerto
capite id exploret: sicut enim talis exploratio &
cognitio subsequens, non impediret quin emissio
illa fagitæ, vel globi, modo quodam cæco & ig-
noranti facta esset, nullumque intendendo sco-
pum in particulari: ita cognitio & exploratio
scientiæ mediæ, non impedit, quin in signo il-
lam antecedenti, modus quidam agendi & con-
currenti cum causis liberis, cæcus, & ignarus, va-
gus, & indeterminatus (utpote sine cognitione &
intentione effectus particularis) Deo attribuat.

§. VIII.

E Scientia media affingit Deo modum cognoscendi
actus liberos nostræ voluntatis, conditionatè
futuros, confusum, & indeterminatum.

Hoc inconveniens & absurdum, manifestè
sequitur ex doctrina Adversariorum: do-
cent enim voluntatem nostram, cum eligit hoc
objectum potius quàm aliud, non determinare
seipsam ad hunc numero actum, potius quàm ad
aliud, sed ad hunc numero actum determinari à
causa prima. Ita Suarez in Metaphysica disp. 5.
sect. 5. num. 7. ubi mutat sententiam quam tenuer-
at in 3. p. Idem repetit disp. 22. sect. 1. num. 13.
& sect. 4. num. 5. & 35. & in opusculis, libro 1. de
concursu Dei cap. 12. num. 11. & libro 1. de gratia